

31998L0049

L 209/46

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

25.7.1998

SMERNICA RADY 98/49/ES

z 29. júna 1998

o zabezpečení doplnkových dôchodkových práv zamestnaných a samostatne zárobkovo činných osôb pohybujúcich sa v rámci spoločenstva

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, predovšetkým jej článku 51 a 235,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽²⁾,so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

- (1) keďže jednou zo základných slobôd v rámci spoločenstva je voľný pohyb osôb; keďže zmluva ukladá Rade, aby jednomyselne prijala v oblasti sociálneho zabezpečenia také opatrenia, ktoré umožnia slobodu pohybu pracovníkov;
- (2) keďže sociálna ochrana pracovníkov je zabezpečená zákonnými systémami sociálneho zabezpečenia, ku ktorým sa pripájajú systémy doplnkového sociálneho zabezpečenia;
- (3) keďže právne predpisy, ktoré Rada už prijala, s cieľom chrániť práva pracovníkov pohybujúcich sa v rámci spoločenstva a ich rodinných príslušníkov na sociálne zabezpečenie, konkrétne nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva ⁽⁴⁾ a nariadenie Rady (EHS) č. 574/72 z 21. marca 1972 ustanovujúce postup vykonávania nariadenia (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva ⁽⁵⁾, sa týka dôchodkových systémov vyplývajúcich zo zákona; keďže systém koordinácie zakotvený v týchto nariadeniach

nepokrýva doplnkové dôchodkové systémy, s výnimkou tých systémov, na ktoré sa vzťahuje termín „právne predpisy“, ako je definovaný v prvom pododseku článku 1 písm. j) nariadenia (EHS) č. 1408/71, alebo vzhľadom na ktorý robí členský štát vyhlásenia podľa tohto článku;

- (4) keďže Rada má širokú právomoc pri výbere najvhodnejších opatrení na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 51 zmluvy; a keďže systém koordinácie zakotvený v nariadeniach (EHS) č. 1408/71 a (EHS) č. 574/72 a predovšetkým pravidlá nie sú vhodné pre doplnkové dôchodkové systémy, s výnimkou tých systémov, na ktoré sa vzťahuje termín „právne predpisy“, ako je definovaný v prvom pododseku článku 1 písm. j) nariadenia (EHS) č. 1408/71, alebo vzhľadom na ktorý robí členský štát vyhlásenia podľa tohto článku, a preto sa naň musia vzťahovať osobitné opatrenia, z ktorých prvým je táto smernica, aby bolo možné zohľadniť ich špecifickú povahu a charakter a rôznorodosť týchto systémov v jednotlivých členských štátoch a medzi nimi;
- (5) keďže na žiadny dôchodok ani dávku sa nemajú vzťahovať súčasne aj ustanovenia tejto smernice, aj ustanovenia nariadení (EHS) č. 1408/71 a (EHS) č. 574/72, a preto sa na žiadny doplnkový dôchodkový systém, ktorý spadá do pôsobnosti týchto nariadení nemôžu vzťahovať ustanovenia tejto smernice, pretože členský štát urobil vyhlásenie v tomto zmysle podľa článku 1 písm. j) nariadenia (EHS) č. 1408/71;
- (6) keďže Rada vo svojom odporúčaní č. 92/442/EHS z 27. júla 1992 o konvergencii cieľov a politik sociálnej ochrany ⁽⁶⁾ odporúčala, aby členské štáty „tam, kde je to potrebné, podporovali zmeny podmienok na získanie dôchodku a najmä práv na doplnkové dôchodky, s cieľom odstrániť prekážky v pohybe zamestnaných pracovníkov“;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 5, 9.1.1998, s. 4.⁽²⁾ Ú. v. ES C 152, 18.5.1998.⁽³⁾ Ú. v. ES C 157, 25.5.1998, s. 26.⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 149, 5.7.1971, s. 2. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1223/98 (Ú. v. ES L 168, 13.6.1998, s. 1).⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 74, 27.3.1972, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1223/98 (Ú. v. ES L 168, 13.6.1998, s. 1).⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 245, 26.8.1992, s. 49.

- (7) keďže k naplneniu týchto cieľov môže prispieť, ak pracovníci, ktorí sa pohybujú za prácou alebo ktorých pracovisko sa pohybuje z jedného členského štátu do druhého, budú mať zaručené rovnaké zaobchádzanie vo vzťahu k ochrane ich práv na doplnkové dôchodky ako pracovníci, ktorí pracujú na jednom mieste alebo ktorých pracovisko sa mení, ale je vždy v tom istom členskom štáte;
- (8) keďže sloboda pohybu pre osoby, ktorá je jedným zo základných práv zakotvených v zmluve, nie je obmedzená iba na zamestnané osoby, ale sa vzťahuje aj na samostatne zárobkovo činné osoby;
- (9) keďže zmluva nezaistuje iné právomoci okrem tých, ktoré sú uvedené v článku 235 na prijímanie vhodných opatrení v oblasti sociálneho zabezpečenia samostatne zárobkovo činných osôb;
- (10) keďže kvôli tomu, aby sa právo na voľný pohyb mohlo efektívne uskutočňovať, pracovníci a iné osoby majúce tento nárok musia mať určité záruky na rovnaké zaobchádzanie vo vzťahu k zachovaniu ich neodňateľného práva na dôchodok odvodeného od doplnkových dôchodkových systémov;
- (11) keďže členské štáty musia prijať potrebné opatrenia, ktoré zabezpečia, aby dávky podľa doplnkových dôchodkových systémov boli vyplácané občanom a bývalým občanom, ako aj ostatným osobám majúcim oprávnený nárok podľa týchto systémov vo všetkých členských štátoch, pod podmienkou, že podľa článku 73b zmluvy je zakázané akékoľvek obmedzovanie voľného pohybu platieb a kapitálov;
- (12) keďže z dôvodu uľahčenia uplatňovania práva na voľný pohyb musia byť v prípade potreby národné predpisy upravené tak, aby umožnili vyslaným pracovníkom priamo alebo v ich mene pokračovať v príspevkoch do doplnkového dôchodkového systému, ktorý existuje v členskom štáte, v súlade s oddielom II nariadenia (EHS) č. 1408/71;
- (13) keďže zmluva v tomto ohľade vyžaduje nielen zákaz akejkoľvek diskriminácie založenej na príslušnosti k národnosti medzi pracovníkmi členského štátu, ale vylučuje aj všetky národné predpisy, ktoré by mohli spôsobiť, že uplatňovanie základných slobôd garantovaných touto zmluvou, tak ako boli interpretované v následných rozhodnutiach Súdneho dvora Európskych spoločenstiev, by sa mohlo stať pre týchto pracovníkov málo atraktívnym alebo by bolo na prekážku;
- (14) keďže pracovníci uplatňujúci si svoje právo na voľný pohyb musia byť primerane informovaní svojimi zamestnávateľmi, splnomocnencami alebo inými osobami zodpovednými za správu doplnkových dôchodkových systémov, predovšetkým o možnostiach výberu a alternatívach, ktoré majú k dispozícii;

- (15) keďže táto smernica nemá dosah na zákony členských štátov týkajúce sa kolektívneho konania na obranu živnostníckych a profesijných záujmov;
- (16) keďže z dôvodu rôznorodosti systémov doplnkového sociálneho zabezpečenia spoločenstvo stanoví iba všeobecný rámec jeho cieľov, a preto je smernica primeraným právnym nástrojom;
- (17) keďže v súlade s princípmi podriadenosti a proporcionality stanovenými v článku 3b zmluvy, členský štát nemôže v plnej miere dosiahnuť ciele určené touto smernicou, môže ich preto skôr dosiahnuť spoločenstvo; keďže táto smernica neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie daných cieľov,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

CIEĽ A ROZSAH

Článok 1

Cieľom tejto smernice je chrániť práva účastníkov v doplnkových dôchodkových systémoch, ktorí sa pohybujú z jedného členského štátu do druhého, čím prispieva k odstraňovaniu prekážok vo voľnom pohybe zamestnaných a samostatne zárobkovo činných osôb v rámci spoločenstva. Táto ochrana sa týka práv na dôchodok rovnako v dobrovoľnom, ako aj povinnom doplnkovom dôchodkovom systéme, s výnimkou systémov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EHS) č. 1408/71.

Článok 2

Táto smernica sa vzťahuje na účastníkov v doplnkových dôchodkových systémoch a iné osoby, ktoré majú oprávnený nárok vyplývajúci z týchto systémov a ktoré získali alebo sú v štádiu získavania práv v jednom alebo viacerých členských štátoch.

KAPITOLA II

DEFINÍCIE

Článok 3

Na účely tejto smernice:

- a) „doplnkový dôchodok“ znamená starobné dôchodky a v prípadoch, kde pravidlá doplnkového dôchodkového systému ustanovujú, v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi

a praxou, dávky v invalidite a pozostalostné dávky, ktoré majú doplniť alebo nahradiť dôchodky poskytované s ohľadom na rovnaké nepredvídané udalosti zákonnými systémami sociálneho zabezpečenia;

- b) „systém doplnkového dôchodku“ znamená akýkoľvek zamestnanecký dôchodkový systém vytvorený v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou, ako je skupinová poisťna zmluva alebo systém priebežného financovania, na ktorom sa dohodne jedno alebo viaceré výrobné odvetvia, kapitálovo krytý systém alebo dôchodok podporený podľa pravidiel istými rezervami alebo akýkoľvek kolektívny, alebo iný porovnateľný systém, ktorého cieľom je poskytovať doplnkový dôchodok zamestnaným alebo samostatne zárobkovo činným osobám;
- c) „práva na dôchodok“ znamená akékoľvek dávky, na ktoré majú nárok účastníci daného systému a iné osoby majúce oprávnený nárok podľa pravidiel doplnkového dôchodkového systému a, ak je to použiteľné, podľa vnútroštátnych právnych predpisov;
- d) „neodňateľné práva na dôchodok“ znamená akékoľvek oprávnenie na dávky, ktoré sa poskytnú po splnení podmienok stanovených pravidlami doplnkového dôchodkového systému a, ak je to použiteľné, podľa vnútroštátnych právnych predpisov;
- e) „vyslaný pracovník“ znamená osobu, ktorá je vyslaná pracovať v inom členskom štáte a ktorá podľa podmienok oddielu II nariadenia (EHS) č. 1408/71 naďalej podlieha právnym predpisom členského štátu, z ktorého pochádza a podobne sa vysvetľuje aj termín „vyslanie“;
- f) „príspevok“ znamená akúkoľvek platbu do doplnkového dôchodkového systému, ktorá sa uskutočnila alebo o ktorej sa domnievame, že sa uskutočnila.

KAPITOLA III

OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE PRÁV NA DOPLNKOVÝ DÔCHODOK PRACOVNÍKOV POHYBUJÚCICH SA V RÁMCI SPOLOČENSTVA

Článok 4

Rovnosť zaobchádzania pri zachovávaní práv na dôchodok

Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia na zabezpečenie zachovania neodňateľných práv členov doplnkového dôchodkového systému vzťahujúce sa na tých, ktorí už do tohto systému neplatia príspevky z toho dôvodu, že sa sťahujú z jedného členského štátu do druhého, rovnako ako na tých, ktorí už neplatia príspevky do systému, ktorí však zostávajú naďalej v tom istom členskom štáte. Tento článok sa vzťahuje aj na iné osoby majúce oprávnený nárok vyplývajúci z pravidiel predmetného doplnkového dôchodkového systému.

Článok 5

Platby do zahraničia

Členské štáty zabezpečia, aby sa členom doplnkových dôchodkových systémov a iným osobám s oprávnenými nárokmi

podľa týchto systémov poukazovali platby dávok z doplnkových dôchodkových systémov v iných členských štátoch, bez daní a možných manipulačných poplatkov.

Článok 6

Príspevky do doplnkových dôchodkových systémov od alebo v mene vyslaných pracovníkov

1. Členské štáty prijímajú opatrenia, ktoré umožnia nepretržité platenie príspevkov do doplnkového dôchodkového systému zavedeného v členskom štáte vyslaným pracovníkom, ktorý je členom tohto systému alebo v jeho mene, v čase jeho pracovného pôsobenia v inom členskom štáte.
2. Keď sa v súlade s odsekom 1 platia príspevky do doplnkového dôchodkového systému v jednom členskom štáte, vyslaný pracovník a, ak je to vhodné, jeho zamestnávateľ, bude oslobodený od akýchkoľvek povinností platiť príspevky do doplnkového dôchodkového systému v inom členskom štáte.

Článok 7

Informácie pre členov systému

Členské štáty prijímajú opatrenia, ktoré zabezpečia, že zamestnávateľia, správcovia alebo iné osoby zodpovedné za riadenie doplnkových dôchodkových systémov poskytnú členom systému pri sťahovaní sa do iného členského štátu primerané informácie týkajúce sa ich práv na dôchodok a možností, ktoré majú v rámci systému k dispozícii. Tieto informácie budú minimálne zodpovedať informáciám poskytnutým tým členom systému, ktorí prestali platiť príspevky do systému, avšak zostávajú v tom istom členskom štáte.

KAPITOLA IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 8

Členské štáty môžu rozhodnúť o tom, že ustanovenia článku 6 sa budú vzťahovať len na vyslaných pracovníkov, ktorí začínajú pracovať 25. júla 2001 alebo po tomto dátume.

Článok 9

Členské štáty zavedú do svojich národných právnych systémov opatrenia, ktoré umožnia všetkým osobám, ktoré sa cítia byť ukrivdené tým, že nemali možnosť využiť ustanovenia tejto smernice, po obrátení sa na príslušné úrady, vybaviť svoju sťažnosť v súdnom procese.

Článok 10

1. Členské štáty uvedú do platnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia, ktoré umožnia v súlade s touto smernicou najneskôr do 36 mesiacov po dni nadobudnutia účinnosti alebo najneskôr do tohto dátumu zabezpečia, aby manažment a zamestnanci prijali potrebné ustanovenia formou dohody. Členské štáty podniknú všetky potrebné opatrenia na to, aby mohli kedykoľvek zaručiť realizáciu ustanovení tejto smernice. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty prijímajú tieto ustanovenia tak, aby obsahovali odkaz na túto smernicu, alebo aby v čase ich úradného zverejnenia bol k nim taký odkaz pripojený. Spôsob zverejnenia tohto odkazu určí členský štát.

Komisiu informujú o tom, na ktoré národné inštitúcie sa má obracať v súvislosti s uplatňovaním tejto smernice.

2. Najneskôr do 25. januára 2002 členské štáty poskytnú Komisii znenie opatrení v ich národnom práve, ktoré prijímajú v oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica.

3. Na základe informácie poskytnutej členskými štátmi Komisia predloží do 6 rokov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice správu Európskemu parlamentu, Európskej rade a Hospodárskemu a sociálnemu výboru.

Správa sa bude zaoberať aplikáciou tejto smernice a vo vhodných prípadoch predloží návrhy dodatkov, ktoré sa ukážu byť potrebné.

Článok 11

Táto smernica nadobúda účinnosť v deň jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločností*.

Článok 12

Táto smernica je adresovaná členskými štátom.

V Luxemburgu 29. júna 1998

Za Radu

predseda

R. COOK